

Bruxelles, 22. travnja 2020.
(OR. en)

7476/20

**Međuinstitucijski predmet:
2020/0065 (COD)**

**ECOFIN 249
RELEX 278
NIS 4
COEST 67
MED 4
ELARG 27
CODEC 298**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	22. travnja 2020.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2020) 163 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o pružanju makrofinancijske pomoći partnerima u procesu proširenja i partnerima u susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 163 final.

Priloženo: COM(2020) 163 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.4.2020.
COM(2020) 163 final

2020/0065 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o pružanju makrofinancijske pomoći partnerima u procesu proširenja i partnerima u
susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19**

{SWD(2020) 63 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pandemija bolesti COVID-19 proširila se po cijelom svijetu. Zaraženo je oko dva milijuna osoba, a gotovo 140 000 onih s potvrđenom zarazom je umrlo (prema podacima WHO-a od 17. travnja). Početni odgovor usmjeren je na spašavanje života diljem svijeta poduzimanjem raznih mjera za suzbijanje širenja virusa i jačanjem sustava zdravstvene skrbi. Mnoge od tih mjera dovele su do zastoja u društvima i gospodarstvima, ali ne smije postojati kompromis između spašavanja života i zapošljavanja. Štoviše, stavljanje virusa pod kontrolu preduvjet je za održiv razvoj, bilo gospodarski ili društveni.

Brzo se uvode i mjere za ograničavanje gospodarskih posljedica krize. No bez obzira na te mjere, zbog posljedica globalne recesije i snažnog stresa na financijskim tržištima, većina ili svi partneri u procesu proširenja i partneri u susjedstvu ove će godine biti u recesiji. Iako je uzrok krize isti, njezino trajanje i ozbiljnost mogu se razlikovati, ovisno o partnerovoj gospodarskoj strukturi i njegovoj sposobnost poduzimanja učinkovitih protumjera. Zbog kolapsa trgovine i općenitog preusmjeravanja preuzimanja rizika s tržišta u usponu, recesija bi mogla dovesti do akutnog stresa njihove platne bilance. Ovisno o širenju virusa i gospodarskim posljedicama, postoji i jasan i neposredan rizik za socijalnu stabilnost i sigurnost koji bi se mogao preliti unutar regije i šire.

U tom kontekstu Europska komisija predlaže korištenje makrofinancijske pomoći za potporu deset partnera u susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane bolesti COVID-19.

Makrofinancijska pomoć dio je vanjskih instrumenata EU-a za odgovor na krizne situacije. Upotrebljava se za rješavanje kriza platnih bilanci u kombinaciji s aranžmanom MMF-a o isplati koje je uvjetovan postizanjem dogovora o programu gospodarskih reformi. U ovoj iznimnoj situaciji Komisija predlaže **programme makrofinancijske pomoći i za partnere koji primaju sredstva za krizne situacije od MMF-a**, koji se mogu dodjeljivati bez prethodnih mjera i/ili uvjetovanja, primjerice putem instrumenta za brzo financiranje (RFI). Ti „krizni programi makrofinancijske pomoći” stoga **traju kraće** (12 mjeseci, a ne 2,5 godine) i imaju samo **dvije isplate**. Prva će isplata bit će izvršena što je prije moguće nakon donošenja odluke o makrofinancijskoj pomoći i odgovarajućeg sporazuma o memorandumu o razumijevanju sa svakim korisnikom. **Druga isplata bit će izvršena nakon ispunjenja uvjeta** koji će biti utvrđeni u memorandumima o razumijevanju. Kao za svaku makrofinancijsku pomoć uvjeti se razlikuju za svakog partnera kako bi se osiguralo da je pomoć potpunosti prikladna u okviru instrumenta makrofinancijske pomoći u cilju: poboljšanja makroekonomske stabilnosti i ukupnog makroekonomskog upravljanja, jačanja gospodarskog upravljanja i transparentnosti te poboljšanja uvjeta za obnovljeni održivi rast. Nadalje, trebat će je osmisлити na način koji omogućuje provedbu uzimajući u obzir kraće razdoblje i kontekst trenutačne pandemije.

Europska komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću prijedlog o **dodjeli makrofinancijske pomoći za deset partnera u ukupnom iznosu do tri milijarde eura**. Pomoć bi bila u obliku srednjoročnih zajmova.

Predložena makrofinancijska pomoć EU-a za pomoć partnerima namijenjena je pokrivanju njihovih hitnih potreba za vanjskim financiranjem u kontekstu programa MMF-a koji se trenutačno provode, umanjujući na taj način kratkoročne ranjivosti platne bilance povezane s krizom uzrokovanom bolesti COVID-19. Predloženom pomoći poduprla bi se vanjska stabilizacija te bi na taj način tijela dobila manevarski prostor za donošenje politika za provedbu mjera za ublažavanje gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolesti COVID-19, uz istodobno poticanje provedbe reformi usmjerenih na poboljšanje makroekonomskog upravljanja, gospodarskog upravljanja i transparentnosti, i uvjeta za obnovljeni održivi rast.

Predložena makrofinancijska pomoć u skladu je s ciljevima EU-ove strategije proširenja i strategije za susjedstvo. To bi pokazalo partnerima u regiji da im je EU spreman pomoći u vrijeme nezapamćene krize. U tom kontekstu Komisija smatra da su ispunjeni politički i gospodarski preduvjeti za program makrofinancijske pomoći u predloženom iznosu i naravi.

Predložena makrofinancijska pomoć obuhvaća Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Gruziju, Hašemitsku Kraljevinu Jordan, Kosovo*, Republiku Moldovu, Crnu Goru, Republiku Sjevernu Makedoniju, Tunis i Ukrajinu. Međutim, situacija se još uvijek razvija, a kriza uzrokovana bolesti COVID-19 postaje sve ozbiljnija i u drugim zemljama. Makrofinancijska pomoć dostupna je i drugim zemljama koje ispunjavaju uvjete ako se kasnije suoče s poteškoćama s platnom bilancom. Komisija će pokrenuti i raspravu o području primjene instrumenta makrofinancijske pomoći i njegovoj interakciji s drugim vanjskim politikama EU-a.

Iznos makrofinancijske pomoći temelji se na preliminarnoj procjeni preostalih potreba partnera za vanjskim financiranjem te se pritom uzima u obzir njihova sposobnost da se financiraju vlastitim sredstvima, a pogotovo iz međunarodnih pričuva kojima raspolažu te sredstvima koje osiguravaju MMF i Svjetska banka. Pri određivanju iznosa pomoći u obzir se uzimaju i potreba pravedne raspodjele tereta između EU-a i drugih donatora, kao i već postojeća upotreba drugih instrumenata EU-a za vanjsko financiranje te dodana vrijednost sveukupnog angažmana EU-a.

Partneri u procesu proširenja

Albanija je posebno osjetljiva na gospodarske posljedice pandemije zbog bliskih gospodarskih odnosa s nekim vrlo pogođenim državama članicama EU-a, važnosti turizma i velikih potreba u pogledu refinanciranja. Situaciju su dodatno pogoršali ograničeni kapacitet zdravstvenog sektora i šteta zbog potresa koji se dogodio u studenom 2019. koja je već apsorbirala ograničeni fiskalni prostor na raspolaganju. Unatoč tome, vlada je brzo donijela mjere potpore za provedbu politika u iznosu od oko 2 % BDP-a u korist pogođenih poduzeća i kućanstava te zdravstvenog sektora. Prema revidiranom proračunu, fiskalni deficit trebao bi dosegnuti 4 % BDP-a, a javni dug mogao bi se povećati na više od 69 % BDP-a u 2020., iako se to čini optimističnim. Međunarodne institucije predviđaju pad realnog BDP-a za otprilike 5 % u ovoj godini. Osim fiskalnog deficita, vlada mora refinancirati i amortizaciju inozemnog duga od 545 milijuna EUR (3,8 % BDP-a). Prvotno je bilo planirano da se to djelomično pokrije izdavanjem euroobveznica u iznosu od 500–600 milijuna EUR, no plasiranje tako velikog iznosa na tržište čini se vrlo nesigurno u trenutačnim uvjetima. Nakon potpore instrumenta za brzo financiranje iz MMF-a, zajmova Svjetske banke i bespovratnih sredstava iz EU-ova Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) manjak u financiranju mogao bi dosegnuti 2,5 % BDP-a ili oko 350 milijuna EUR. U tom kontekstu opravdana je makrofinancijska pomoć u iznosu od 180 milijuna EUR.

*

Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

U Bosni i Hercegovini izbijanje pandemije bolesti COVID-19 naglo je pogoršalo već postojeće usporavanje gospodarskog rasta, posebno za promet i turizam, ali i za novčane doznake radnika, koje čine oko 5 % BDP-a i od iznimne su važnosti, osobito za kućanstva s nižim dohotkom. Najnovija predviđanja za 2020. očekuju pad gospodarske aktivnosti od približno 10 %, uz naglo povećanje nezaposlenosti. Unatoč prilično stabilnim ukupnim fiskalnim pokazateljima, sposobnost države da u kratkom roku stvori potreban fiskalni prostor vrlo je ograničena. Bosanska su tijela već zatražila sredstva za krizne situacije od MMF-a u iznosu do 330 milijuna EUR (gotovo 2 % BDP-a). Usporavanje gospodarskog rasta dovest će do velikog pada prihoda i naglog porasta prijenosa, što će značajno povećati potrebe za financiranjem. Posljednje procjene ukazuju na preostali manjak u financiranju od otprilike 500 milijuna EUR (2,8 % BDP-a) u 2020., nakon doprinosa MMF-a (do 330 milijuna EUR, gotovo 2 % BDP-a) i doprinosa Svjetske banke (oko 20 milijuna EUR ili 0,1 % BDP-a). Zbog lošeg kreditnog rejtinga zemlje, pristup međunarodnim financijskim tržištima vrlo je ograničen, dok su financijska tržišta u toj zemlji premala za ispunjavanje preostalih potreba za financiranjem. U tom kontekstu opravdana je makrofinancijska pomoć u iznosu od 250 milijuna EUR.

Izbijanje pandemije bolesti COVID-19 i povezano smanjenje gospodarske aktivnosti imaju drastičan utjecaj na gospodarstvo Kosova zbog ometanja trgovinskih i financijskih tokova. Novčane doznake, koje čine više od 10 % BDP-a, financiraju znatan dio privatne potrošnje, dok izvoz usluga u dijasporu (uglavnom turizam) smanjuje iznimno veliki deficit trgovine robom (više od 40 % BDP-a). Dodatna osjetljivost kosovskog gospodarstva krhki je privatni sektor kojim dominiraju mikropoduzeća s ograničenim rezervama likvidnosti. U tom kontekstu predviđa se smanjenje realnog BDP-a za oko 5 % u 2020. Unatoč prilično stabilnim ukupnim fiskalnim pokazateljima u 2019., fiskalni je prostor vrlo ograničen. Kosovo nema pristup međunarodnim financijskim tržištima (zbog nedostatka kreditnog rejtinga), gotovo dvije trećine njegova ukupnog duga drži uska baza ulagatelja, pri čemu kosovski zavod za mirovinsko osiguranje i središnja banka drže oko 38 % odnosno 23 % ukupnog duga. Kombinacija opadajućeg javnog prihoda, velikih osnovnih plaćanja i mjera odgovora na krizu predstavljaju ozbiljan likvidnosni rizik. MMF procjenjuje da će državni prihodi u razdoblju od travnja do lipnja pasti za 50–60 % u odnosu na prethodnu godinu, dok je tehnička vlada odobrila paket hitnih mjera u iznosu od 180 milijuna EUR. Očekuje se da će se saldo opće države, koji je već pao ispod zakonom propisanih 4,5 % BDP-a, u 2020. dodatno smanjiti na 2,5 % BDP-a. Kosovo je zatražilo hitnu likvidnosnu pomoć u iznosu od 51,6 milijuna EUR putem instrumenta za brzo financiranje, koju je Odbor MMF-a odobrio 10. travnja. Prema trenutačnim projekcijama, preostali manjak u financiranju procjenjuje se na 210 milijuna EUR. U tom kontekstu opravdana je makrofinancijska pomoć u iznosu od 100 milijuna EUR.

Crna Gora je posebno izložena gospodarskim posljedicama pandemije zbog iznimno velikog oslanjanja na sektor turizma i velikih potreba za vanjskim financiranjem. Crna Gora suočena je s dubokom recesijom u 2020., a međunarodne institucije predviđaju do 9 % realnog smanjenja gospodarstva. Turizam, jedan od najzahvaćenijih sektora, čini više od 20 % BDP-a i ključan je izvor deviznih prihoda, zapošljavanja i fiskalnih prihoda. Međutim zbog mjera za sprečavanje širenja zaraze koronavirusom turizam i putovanja su zaustavljeni točno u vrijeme kada su te aktivnosti trebale ući u visoku sezonu. Unatoč ograničenom fiskalnom prostoru vlada je brzo donijela mjere potpore za provedbu politika u iznosu od približno 2 % BDP-a kako bi pomogla gospodarstvu da se suoči s posljedicama pandemije. Mjere se konkretno odnose na odgođena plaćanja poreza i socijalnih doprinosa, moratorij na otplatu kredita i plaćanje najamnina za najam državne imovine, kao i na subvencije za poduzeća i radnike. Prema preliminarnim procjenama Ministarstva financija, fiskalni bi se deficit trebao

povećati na više od 7 % BDP-a, a javni dug za dodatnih 2,6 postotnih bodova na 82 % BDP-a u 2020., što je najviša vrijednost u regiji. Manjak u financiranju nakon zajmova MMF-a i Svjetske banke i bespovratnih sredstava EU-a mogao bi iznositi oko 120 milijuna EUR. U tom kontekstu opravdana je makrofinancijska pomoć u iznosu od 60 milijuna EUR.

U Sjevernoj Makedoniji gospodarstvo je znatno poremećeno, s obzirom na to da proširene mjere ograničavanja socijalnih kontakata radi sprečavanja širenja zaraze koronavirusom imaju snažan učinak na proizvodnju i zaposlenost, a snažno je pogođena i vanjska trgovinska aktivnost. Trenutačne projekcije upućuju na pad realnog BDP-a od otprilike 4 % u 2020. Vlada je pravovremeno poduzela odvažne mjere kako bi poduprla likvidnost i zaposlenost malih i srednjih poduzeća tijekom travnja i svibnja u najpogođenijim sektorima. Međutim, fiskalni prostor za ublažavanje socioekonomskih posljedica krize je ograničen. U najboljem scenariju vlada očekuje manjak prihoda od 20 % u 2020. u odnosu na izvorni proračun te planira preraspodijeliti rashode bez podizanja gornje granice. Na temelju BDP-a iz 2019., to bi podrazumijevalo deficit od oko 8 %. Očekuje se da će privatni prijenosi iz inozemstva, uključujući novčane doznake radnika, kao i priljevi izravnih stranih ulaganja znatno pasti i smanjiti iznos pričuve. Osim toga, u razdoblju 2020.–2021. vlada, kao i javna poduzeća, suočeni su s iznimno visokim domaćim i vanjskim potrebama za refinanciranjem u ukupnom iznosu od 1,65 milijardi EUR (oko 7,3 % BDP-a za 2019. u svakoj od tih dviju godina). To uključuje amortizaciju od 500 milijuna euroobveznice iz 2014., dijelove euroobveznice iz 2015. i jamstvo Svjetske banke iz 2013. za potporu reformama, kao i otplatu velikih stranih komercijalnih zajmova javnog poduzeća za državne ceste čija je zadaća razvoj glavne cestovne infrastrukture. Vlada je zatražila pomoć od MMF-a kroz instrument za brzo financiranje u iznosu od 177 milijuna EUR, kao i zajam od Svjetske banke. Prema trenutačnim procjenama, manjak u financiranju od 330 milijuna EUR ostat će nakon što MMF, Svjetska banka i EU-a dodijele bespovratna sredstva. U tom kontekstu opravdana je makrofinancijska pomoć u iznosu od 160 milijuna EUR.

Istočno susjedstvo

Gruzija će ove godine ući u duboku recesiju zbog rastućih potreba za financiranjem. Gospodarstvo Gruzije snažno je pogođena krizom. Nedavne procjene, koje uzimaju u obzir utjecaj virusa, upućuju na pad gospodarstva od oko 4 % u 2020. Zbog troškova mjera za ublažavanje učinka krize, povećane potrošnje u zdravstvu i nižih prihoda, očekuje se da će fiskalni deficit u 2020. porasti na oko 8 % BDP-a. Platna bilanca Gruzije pogoršat će se i zbog nižih prihoda od izvoza usluga (posebno u sektoru turizma), manjih priljeva novčanih doznaka, vjerojatnog nižeg priljeva izravnih stranih ulaganja te odljeva kapitala u portfelju. MMF procjenjuje da manjak u vanjskom financiranju okvirno iznosi oko 1,6 milijardi USD za razdoblje 2020.–2021., a Gruzija će trebati pomoć svojih međunarodnih partnera za pokrivanje tog manjka. Tijela su 14. travnja s MMF-om sklopila dogovor na tehničkoj razini o povećanju postojećeg (gotovo u cijelosti isplaćenog) programa proširenog instrumenta za financiranje za oko 375 milijuna USD, od čega je 308 milijuna USD potrebno isplatiti u 2020. U tijeku su pregovori sa Svjetskom bankom, Afričkom razvojnom bankom, AFD-om, KfW i EIB-om o povećanju njihovih zajmova koji se temelje na politikama. U Gruziji je u tijeku program makrofinancijske pomoći s konačnim obrokom od 25 milijuna EUR čija se isplata očekuje u drugom tromjesečju 2020., podložno provedbi dogovorenih uvjeta politike – većina je već ispunjena. Općenito, na temelju dostupnih informacija potrebno je popuniti više od 900 milijuna USD procijenjenog manjka u financiranju za ovu godinu. Budući da postoje dobri izgledi za doprinose drugih vjerovnika, opravdan je novi program makrofinancijske pomoći u iznosu od 150 milijuna EUR.

Mjere za zaustavljanje širenja virusa COVID-19 i posljedice globalne recesije snažno će utjecati na gospodarstvo Republike Moldove (dalje u tekstu Moldova) u 2020. Glavni kanali prijenosa krize su novčane doznake (koje čine 15 % BDP-a u Moldovi) i trgovina sa zemljama pogođenima krizom, posebno državama članicama EU-a. Očekuje se da će 2020. gospodarstvo Moldove biti u recesiji, dok će platna bilanca i javne financije biti pod velikim pritiskom zbog krize. Manjak u vanjskom financiranju okvirno je procijenjen na 800 milijuna USD (oko 7 % BDP-a) u 2020., a manjak u fiskalnom financiranju procjenjuje se na 10,5 milijardi MDL (oko 550 milijuna USD). Moldova ima manevarski prostor za donošenje politika za borbu protiv šokova jer su javni dug i međunarodne pričuve bili na pozitivnoj putanji tijekom posljednjih godina uz potporu trogodišnjeg proširenog kreditnog instrumenta (ECF) i proširenog instrumenta za financiranje (EFF) u okviru programa MMF-a, iako ne i na duge staze i unutar određenih ograničenja. MMF je spreman dodijeliti iznos od oko 240 milijuna USD (220 milijuna EUR) hitne potpore Moldovi kako bi se ublažili gospodarski učinci krize uzrokovane bolešću COVID-19. U Moldovi je u tijeku program makrofinancijske pomoći u okviru kojeg se mogu isplatiti drugi i treći obrok od ukupno 70 milijuna EUR, ako se uvjeti ispune prije isteka programa u srpnju 2020. Osim toga, već najavljeni zajmovi od Rusije u iznosu od 200 milijuna EUR za 2020., koji su prvenstveno bili namijenjeni ulaganjima u infrastrukturu, mogli bi se preraspodijeliti za uklanjanje posljedica krize. No s obzirom na ograničeni pristup međunarodnim tržištima kapitala, Moldovi bi bila potrebna dodatna pomoć kako bi pokrila manjak u vanjskom financiranju. U tom kontekstu opravdan je novi program makrofinancijske pomoći u iznosu od 100 milijuna EUR.

U Ukrajini je ove godine došlo do novog pritiska na makrofinancijsku stabilnost, posebno nakon naglog restrukturiranja vlade početkom ožujka, u isto vrijeme kada je izbila globalna kriza zbog koronavirusa. Uvjeti na financijskom tržištu naglo su se pogoršali sredinom ožujka, kada su se prinosi na euroobveznicu gotovo utrostručili, prije nego što su se krajem siječnja stabilizirali na oko 8 %, sa 4,4 % na kraju siječnja. Negativan učinak na povjerenje, potaknut očekivanjima oštrog smanjenja (čiji je predviđeni raspon iznosio od 4 % do 9 % u 2020.) doveli su do povećane potražnje za stranom valutom. Narodna banka Ukrajine morala je prodati iznos koji je jednak 2,2 milijarde USD u drugoj polovini ožujka, čime je svoje službene međunarodne pričuve smanjila za više od 8 % u odnosu na 27 milijardi USD prijavljenih za kraja veljače 2020. U revidiranom proračunu za 2020., koji je parlament donio 13. travnja, predviđa se fond za koronavirus u vrijednosti od 2,5 milijarde EUR za hitne mjere za suzbijanje širenja virusa COVID-19. S obzirom na očekivano pogoršanje javnih financija zbog recesije i dodatne rashode povezane s krizom, ukupan proračunski deficit za 2020. revidiran je na 7,5 % BDP-a ili iznos koji je jednak 11 milijardi USD. Iako se dio proračunskog deficita može financirati na domaćem tržištu, vladi u 2020. na otplatu dospijeva i pet milijardi USD vanjskog duga. MMF procjenjuje da ukupni manjak u vanjskom financiranju 2020. iznosi oko 12 milijardi USD. S obzirom na to MMF je pristao povećati nedavno dogovoreni trogodišnji program s 5,5 milijardi USD na 10 milijardi USD, od čega bi 3,5 milijardi USD postalo dostupno ove godine. Uz zajam Svjetske banke i preostali obrok od 500 milijuna EUR u postojećem programu makrofinancijske pomoći EU-a, za koji su uvjeti ispunjeni i za koji se očekuje da će biti isplaćen u drugom tromjesečju 2020. (čim se provedu prethodne mjere za novi program MMF-a), za financiranje je dostupno oko pet milijardi USD. Preostali manjak od 12 milijardi USD trebao bi biti pokriven dodatnim službenim financiranjem ili povlačenjem službenih međunarodnih rezervi. U tom kontekstu opravdan je novi program makrofinancijske pomoći s ukupnom omotnicom od 1,2 milijarde EUR.

S obzirom na rastući pritisak na platnu bilancu, Jordan ne može izbjeći recesiju, što odražava ograničen manevarski prostor za donošenje politika u toj zemlji. Očekuje se da će izbijanje koronavirusa imati znatan utjecaj na jordanско gospodarstvo zbog narušavanja trgovinskih tokova, globalnih vrijednosnih lanaca i turizma. Zbog ograničenog fiskalnog prostora Jordan je do sada mobilizirao prvenstveno mjere monetarne politike kako bi se obuzdala šteta za gospodarstvo. Međutim s obzirom opće mjere ograničavanja, djelotvornost mjera monetarne politike je ograničena. Gospodarstvo će u 2020. vjerojatno ući u recesiju s teškim posljedicama za ionako visoku razinu nezaposlenosti (oko 19 % na kraju 2019.). Očekuje se da će se fiskalni deficit povećati na više od 5 % BDP-a, posebno na temelju očekivanog smanjenja poreznih prihoda. Stoga će bruto javni dug u 2020. vjerojatno premašiti 100 % BDP-a. Osiguranje povlaštenih zajmova za financiranje fiskalnog deficita bit će ključno za kontroliranje tereta kamatne stope i podupiranje održivosti duga. Čak i prije izbijanja koronavirusa, Jordan je bio suočen sa znatnim potrebama za vanjskim financiranjem. U tom kontekstu, EU je u siječnju 2020. donio mjeru makrofinancijske pomoći u iznosu od 500 milijuna EUR. Te su se potrebe dodatno povećale zbog krize uzrokovane izbijanjem bolesti COVID-19. Očekuje se da će se deficit tekućeg računa povećati zbog naglog pada turizma, dok bi znatno povećanje kamatnih stopa s kojim se suočavaju gospodarstva u usponu na financijskim tržištima moglo ugroziti obnovu euroobveznice od 1,25 milijardi USD koja dospijeva u listopadu 2020. Prema trenutačnim informacijama, potrebno je popuniti otprilike 1,5 milijardi EUR procijenjenog manjka u financiranju za ovu godinu, a dodatna potpora makrofinancijske pomoći u iznosu od 200 milijuna EUR je opravdana. Time bi, u kombinaciji s postojećim programom makrofinancijske pomoći, ukupna pomoć iznosila 700 milijuna EUR¹.

Velike potrebe za financiranjem u Tunisu zahtijevaju međunarodnu potporu u kontekstu sve veće gospodarske krize. Tunis će u 2020. vjerojatno ući u recesiju jer će na gospodarsku aktivnost znatno utjecati pad globalne potražnje i učinak mjera uvedenih sredinom ožujka kako bi se zaustavilo širenje koronavirusa. Iako su novčane i fiskalne mjere donesene kako bi se ublažio gospodarski učinak krize, makroekonomske neravnoteže i dalje su prisutne, manevarski prostor za donošenje politika i dalje je ograničen, a potrebe za vanjskim financiranjem trebale bi rasti tijekom godine. Gospodarski pad izvršit će snažan pritisak na zaposlenost i socijalnu stabilnost. Također će dovesti do ozbiljnog pogoršanja proračuna, smanjenja prihoda i dodatnog pritiska na rashode za potporu gospodarstva i zdravstvenog sustava. Stoga će se u 2020. fiskalni deficit vjerojatno znatno povećati, a porast će i javni dug. Vlada očekuje veći fiskalni deficit od predviđenog (do 4,3 % BDP-a), za što bi trebalo mobilizirati oko jednu milijardu USD (ili 2,6 % BDP-a) u dodatnom vanjskom financiranju. Potrebe platne bilance bit će još veće (oko 4,7 % BDP-a), s obzirom na očekivane posljedice pandemije za privatni sektor i pristup vanjskom financiranju. Nagli pad novčanih doznaka i turizma (više od 7 % BDP-a), unatoč nižim cijenama nafte, isto tako će dovesti do manjka prihoda od deviznog poslovanja. Vlada vjerojatno neće moći pokriti svoje potrebe za financiranjem na domaćem i međunarodnom tržištu u 2020. te je od MMF-a zatražila hitnu pomoć u iznosu koji je jednak 753 milijuna USD (100 % kvote). Vladi je ove

¹ Podložno brzom donošenju skupne odluke o makrofinancijskoj pomoći, Komisija planira kombinirati provedbu ove Odluke o makrofinancijskoj pomoći za Jordan s provedbom Odluke o makrofinancijskoj pomoći u iznosu od 500 milijuna EUR koja je donesena u siječnju 2020. To bi značilo dogovor o jedinstvenom memorandumu o razumijevanju s Jordanom, u kojem prva i druga isplata kombiniraju dijelove iz obje odluke, dok bi treća isplata proizašla isključivo iz Odluke iz siječnja 2020. Poštovala bi se razdoblja raspoloživosti iz obje odluke.

godine potrebno vanjsko financiranje u iznosu od oko 3,5 milijardi USD, pri čemu će otplate doseći najvišu razinu u travnju i lipnju, što će uzrokovati pritisak na likvidnost. Osim toga, potrebe za financiranjem dodatno će se povećati u skladu s fiskalnim posljedicama i odgovorom na COVID-19, dok će pristup financijskim tržištima tijekom godine i dalje predstavljati velik izazov, a predviđena izdanja na kapitalnim tržištima od 1,1 milijarde USD više se ne mogu jamčiti. Prema trenutačnim informacijama, potrebno je popuniti otprilike 2,5 milijarde EUR procijenjenog manjka u financiranju za ovu godinu, a program makrofinancijske pomoći od 600 milijuna EUR je opravdan.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Predloženi program makroekonomske pomoći poduzima se u vrlo posebnim okolnostima izvanredne nužnosti povezanim s globalnom pandemijom koronavirusa. Predložena makrofinancijska pomoć u skladu je s obvezom EU-a da podupre partnere u procesu proširenja i partnere u susjedstvu koji se nalaze u neposrednim gospodarskim poteškoćama. U skladu je i s načelima kojima je uređena primjena instrumenta makrofinancijske pomoći, uključujući izvanredni karakter, političke preduvjete, komplementarnost, uvjetovanje i financijsku disciplinu. Komisija će tijekom trajanja operacija makrofinancijske pomoći nastaviti pratiti i ocjenjivati ispunjavanje tih kriterija, uključujući procjenu političkih preduvjeta, što će se poduzeti u bliskoj suradnji s Europskom službom za vanjsko djelovanje.

Pri provedbi pomoći Komisija će osigurati dosljednost s nedavnim i tekućim operacijama makrofinancijske pomoći, posebno onima u okviru sljedećih odluka o makrofinancijskoj pomoći:

- Odluka (EU) 2016/1112 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Tunisu;
- Odluka (EU) 2017/1565/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2017. o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Moldovi;
- Odluka (EU) 2018/598 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Gruziji;
- Odluka (EU) 2018/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Ukrajini;
- Odluka (EU) 2020/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2020. o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Hašemitskoj Kraljevini Jordanu.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

EU mobilizira sve raspoložive instrumente i blisko surađuje s državama članicama i europskim financijskim institucijama radi pokretanja učinkovitog vanjskog odgovora na krizu uzrokovanu bolesti COVID-19 pod sloganom „Tim Europa”. Makrofinancijska pomoć EU-a dio je tog pristupa za regije proširenja i susjedstva i njome se nadopunjuje ukupno 3,87 milijardi EUR bespovratnih sredstava mobiliziranih u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći i Europskog instrumenta za susjedstvo, uključujući mješovito financiranje i doprinose financijskim instrumentima kroz Platformu za ulaganja u susjedstvu i Forum za ulaganje u zapadni Balkan. Osim toga, zajmovi za ulaganja u javnom i privatnom sektoru i dalje će se odobravati u okviru mandata za vanjsko kreditiranje Europske investicijske banke. Susjedstvo će isto tako imati koristi od investicijskih programa potpomognutih s 0,5 milijardi EUR jamstava iz Europskog fonda za održivi razvoj, koja su uglavnom preusmjerena na financiranje malih i srednjih poduzeća.

Pružanjem potpore tijelima u donošenju primjerenog okvira za kratkoročnu makroekonomsku politiku i strukturne reforme, makrofinancijskom pomoći EU-a pridonijelo bi se povećanju dodane vrijednosti ukupnog angažmana EU-a i povećanju djelotvornost ukupnog angažmana EU-a, među ostalim i s pomoću drugih financijskih instrumenata.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova ovog Prijedloga jest članak 212. UFEU-a. U trenutačnoj situaciji hitnosti ovaj se prijedlog može temeljiti i na članku 213. UFEU-a. Međutim Komisija je odlučila predstaviti ga na temelju članka 212. UFEU-a kako bi slijedio redovni zakonodavni postupak uz punu uključenost Europskog parlamenta. Komisija računa na suradnju Europskog parlamenta i Vijeća s ciljem brzog donošenja.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog nije u području isključive nadležnosti EU-a. Načelo supsidijarnosti primjenjuje se u mjeri u kojoj države članice ne mogu same dostatno ostvariti ciljeve obnove kratkoročne makrofinancijske stabilnosti, nego ih na bolji način može ostvariti Europska unija. Glavni su razlozi veći razmjer i olakšavanje koordinacije donatora kako bi se maksimalno povećala djelotvornost pomoći.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti: ograničen je na minimum potreban za ostvarivanje ciljeva kratkoročne makrofinancijske stabilnosti uklanjanjem rizika od mogućeg neispunjavanja obveza i ne prelazi ono što je potrebno za tu svrhu.

Iznos pomoći će, uzimajući u obzir ukupne potrebe korisnika za vanjskim financiranjem u 2020. i 2021., pokriti samo njihov ograničeni dio. S obzirom na pomoć koju su korisnicima obećali drugi bilateralni i multilateralni donatori i vjerovnici, smatra se da je razina sudjelovanja u pružanju pomoći za EU primjerena.

- **Odabir instrumenta**

Financiranje projekata ili tehnička pomoć ne bi bili pogodni ni dostatni za ostvarenje tih makroekonomskih ciljeva. Ključna dodana vrijednost makrofinancijske pomoći u usporedbi s drugim instrumentima EU-a bila bi brza provedba kojom bi se olakšala neposredna ograničenja u vanjskom financiranju korisnika, ali i doprinijelo stvaranju stabilnog makroekonomskog okvira, među ostalim promicanjem održive platne bilance i stanja proračuna te primjerenim okvirom za strukturne reforme. Pomažući pri uspostavi primjerenog sveobuhvatnog okvira za makroekonomske i strukturne politike, makrofinancijska pomoć može pridonijeti povećanju djelotvornosti mjera koje su u korisnicima financirane s pomoću drugih, uže usmjerenih financijskih instrumenata EU-a.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- ***Ex post* evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Sve operacije makrofinancijske pomoći podliježu *ex post* evaluaciji koja se obično provodi u roku od dvije godine od završetka razdoblja raspoloživosti utvrđenog u zakonodavnoj odluci o dodjeli pomoći. Cilj je dvostruk: i. analiza učinka makrofinancijske pomoći na gospodarstvo korisnika, a posebno na održivost njegova vanjskog položaja; ii. ocjena dodane vrijednosti intervencije EU-a.

U već provedenim evaluacijama zaključeno je da se operacijama makrofinancijske pomoći zaista pridonosi poboljšanju vanjske održivosti, makroekonomske stabilnosti i ostvarenju strukturnih reformi korisnika. Programi makrofinancijske pomoći imali su pozitivan učinak na platnu bilancu korisnika i pridonijeli su smanjenju proračunskih ograničenja. Dovedi su i do nešto većeg gospodarskog rasta.

U svim evaluacijama naglašava se da su, u odnosu na alternativne izvore financiranja, važan aspekt makrofinancijske pomoći EU-a izrazito povoljni uvjeti, tj. relativno niske kamatne stope, dugo razdoblje dospijeca i dugo razdoblje počeka. Time se stvara fiskalni prostor i pridonosi održivosti javnog duga.

Ex post evaluacije također potvrđuju i da su prethodne makrofinancijske pomoći provedene učinkovito te da su dobro usklađene s drugim programima EU-a i programima drugih donatora (posebno MMF-a i Svjetske banke). Smatra se da je političko uvjetovanje makrofinancijske pomoći odvojeno od uvjetovanja MMF-a, ali da se ona nadopunjuju i/ili jačaju. Nedavna iskustva pokazuju da prisutnost dvaju neovisnih ali koordiniranih programa jača sposobnost ostvarivanja rezultata putem komplementarnog uvjetovanja i kombiniranih financijskih sredstava.

U evaluacijama se bilježe i nedostaci svake operacije makrofinancijske pomoći, pri čemu je najčešći nedostatak njihova vidljivost i ponekad dugačak pregovarački proces. Komisija će dodatno razmotriti utvrđena ograničenja u predstojećoj evaluaciji operacija provedenih u razdoblju 2010.–2020., čije je pokretanje planirano za 2020. Ta bi evaluacija isto tako mogla biti dobra osnova za daljnje razmatranje područja primjene i drugih aspekata instrumenta makrofinancijske pomoći te njegove interakcije s drugim instrumentima vanjske politike EU-a.

Sva završna izvješća o provedenim *ex-post* evaluacijama operacija makrofinancijske pomoći objavljuju se na stranici https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en.

- **Savjetovanja s dionicima**

Makrofinancijska pomoć sastavni je dio odgovora EU-a i šireg međunarodnog odgovora na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19. Tijekom pripreme prijedloga za mikrofinancijsku pomoć službe Komisije savjetovale su se s Međunarodnim monetarnim fondom, koji je u postupku uspostave opsežnih programa financiranja, te s drugim multilateralnim i bilateralnim vjerovnicima i donatorima. Komisija je i u redovitom kontaktu s tijelima potencijalnih korisnika.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Zbog potrebe za hitnim postupkom odobravanja Komisija će provesti operativnu procjenu radi provjere kvalitete i pouzdanosti javnih financijskih kanala i administrativnih postupaka korisnika, ako je potrebno uz pomoć vanjskih stručnjaka.

- **Procjena učinka**

Makrofinancijska pomoć EU-a instrument je za hitne situacije namijenjen smanjenju rizika od neispunjenja obveza i gospodarskog sloma partnera rješavanjem njihovih potreba za kratkoročnim vanjskim financiranjem, uz istodobnu potporu mjerama politike za jačanje platne bilance i fiskalnih pozicija te ponovnom održivom rastu. Stoga je ovaj prijedlog makrofinancijske pomoći izuzet od uvjeta provedbe procjene učinka u skladu s Komisijinim Smjernicama za bolju regulativu (SWD(2015) 111 final) zbog političkog imperativa brzog djelovanja u hitnoj situaciji koja zahtijeva brz odgovor.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Planirana pomoć pružila bi se u obliku zajmova i trebala bi se financirati operacijom zaduživanja koju će u ime EU-a provoditi Komisija. Utjecaj pomoći na proračun odgovarat će izdvajanju rezervacija za iznose uplaćene u Jamstveni fond za vanjska djelovanja EU-a, uz stopu od 9 %. Uz pretpostavku da će zajmovi biti isplaćeni 2020. te u skladu s pravilima kojima se uređuje mehanizam jamstvenog fonda,² rezervacije će biti izdvojene u godini n+2, pri čemu godina n jest godina isplate. Stoga će zajmovi isplaćeni u 2020. utjecati na proračun za 2022., u najvišem iznosu od 270 milijuna EUR. Ako se dio zajmova isplati u 2021., odgovarajuće rezervacije bit će izdvojene u proračunu za 2023.

Komisija smatra da iznosi izdvojeni u Jamstveni fond jamče odgovarajuću zaštitu proračuna EU-a u pogledu nepredviđenih obveza povezanih s navedenim zajmovima makroekonomske pomoći. Međutim, ne može se isključiti mogućnost da se zbog trenutačnih makroekonomskih okolnosti i potencijalne koncentracije izloženosti kreditnom riziku poveća potrebu za izdvajanjem dodatnih proračunskih sredstava tijekom trajanja zajmova.

Komisija ocjenjuje da se utjecaj predloženih operacija makrofinancijske pomoći na proračun može uključiti u prijedlog Komisije za sljedeći VFO.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Europska unija stavit će na raspolaganje partnerima makrofinancijsku pomoć u ukupnom iznosu od 3 milijarde EUR u obliku srednjoročnih i dugoročnih zajmova, čime će pridonijeti pokrivanju njihovih potreba za vanjskim financiranjem u razdoblju 2020.–2021.

Na temelju preliminarne procjene financijskih potreba, makrofinancijska pomoć stavit će se na raspolaganje korisnicima u sljedećim iznosima:

- 180 milijuna EUR za Republiku Albaniju

² Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 od 25. svibnja 2009. o osnivanju Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja (SL L 145, 10.6.2009., str. 10.).

- 250 milijuna EUR za Bosnu i Hercegovinu
- 150 milijuna EUR za Gruziju
- 200 milijuna EUR za Hašemitsku Kraljevinu Jordan
- 100 milijuna EUR za Kosovo
- 100 milijuna EUR za Republiku Moldovu
- 60 milijuna EUR za Crnu Goru
- 160 milijuna EUR za Republiku Sjevernu Makedoniju
- 600 milijuna EUR za Republiku Tunis
- 1,2 milijarde EUR za Ukrajinu

Isplata pomoći planirana je u obliku dva obroka. Isplata prvog obroka očekuje se sredinom 2020. Ako se mjere politike povezane s drugim obrokom pravodobno provedu, drugi bi obrok mogao biti isplaćen u četvrtom tromjesečju 2020. ili u prvoj polovini 2021.

Tom pomoći upravljat će Komisija. Primjenjuju se posebne odredbe o sprečavanju prijevare i drugih nepravilnosti, u skladu s Financijskom uredbom.

Komisija i tijela svakog partnera zasebno će sklopiti memorandum o razumijevanju u kojem se utvrđuju reformske mjere povezane s predloženom operacijom makrofinancijske pomoći, uključujući pitanja vremenskog okvira i redoslijeda. Kao što je to uobičajeno kada je riječ o makrofinancijskoj pomoći, isplate bi se među ostalim uvjetovale zadovoljavajućim napretkom u okviru programa MMF-a i daljnjim korištenjem sredstava MMF-a od strane partnera.

Prijedlog sadržava klauzulu o vremenskom ograničenju valjanosti. Predložena makrofinancijska pomoć stavila bi se na raspolaganje na rok od 12 mjeseci, počevši od prvog dana nakon stupanja na snagu memoranduma o razumijevanju.

Komisija će jedanput godišnje podnositi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Odluke u prethodnoj godini. Nadalje, najkasnije dvije godine nakon isteka razdoblja raspoloživosti pomoći, Komisija će ocijeniti ispunjenje ciljeva pomoći, među ostalim u kontekstu *ex post* ocjene koju Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o pružanju makrofinancijske pomoći partnerima u procesu proširenja i partnerima u susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Trenutačna kriza uzrokovana bolešću COVID-19 iznimno štetno utječe na gospodarsku i financijsku stabilnost u regijama proširenja i susjedstvu. Partneri su trenutačno suočeni s lošim i sve nepovoljnijim stanjem platne bilance i fiskalnom situacijom, a gospodarstvo ulazi u recesiju. Postoje jaki razlozi da EU brzo i odlučno pruži potporu tim gospodarstvima. Stoga je ovim prijedlogom makrofinancijske pomoći Unije obuhvaćeno deset partnera: Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo*, * Crna Gora, Republika Sjeverna Makedonija u regiji proširenja; Gruzija, Republika Moldova i Ukrajina u istočnom susjedstvu te Hašemitska Kraljevina Jordan i Republika Tunis u južnom susjedstvu (dalje u tekstu „partner/partneri”).
- (2) Hitnost pomoći povezana je s hitnom potrebom partnerâ za sredstvima, uz ona koja će se osigurati drugim instrumentima EU-a i koja će pružiti međunarodne financijske institucije, države članice EU-a i drugi bilateralni donatori, kako bi se stvorio kratkoročni manevarski prostor u kojem će tijela moći provesti mjere za borbu protiv gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.
- (3) Tijela svakog partnera i Međunarodni monetarni fond (MMF) postigli su dogovor ili se očekuje da će uskoro postići dogovor o programu koji će biti poduprt financijskim sporazumom s MMF-om.
- (4) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi biti izvanredan financijski instrument za nevezanu i nenamjensku potporu platne bilance, kojom se žele riješiti hitne potrebe korisnika za vanjskim financiranjem u kombinaciji s financijskim sporazumom s Međunarodnim monetarnim fondom, koji je uvjetovan postizanjem dogovora o programu gospodarskih reformi. U kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19 makrofinancijska pomoć Unije trebala bi biti dostupna i partnerima koji od MMF-a

*

Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

dobivaju financiranje za krizne situacije, koja se mogu dodjeljivati bez prethodnih mjera i/ili uvjetovanosti, primjerice s pomoću instrumenta za brzo financiranje (RFI). Ta bi pomoć stoga trebala trajati kraće, biti ograničena na dvije isplate i poduprijeti provedbu programa politike koji sadržava ograničeni skup reformskih mjera.

- (5) Unijina financijska potpora partnerima u skladu je s Unijinom politikom kako je utvrđeno europskom politikom proširenja i politikom susjedstva.
- (6) Budući da je riječ o partnerima koji su obuhvaćeni procesom pristupanja ili u pretpristupnoj fazi odnosno koji su obuhvaćeni europskom politikom susjedstva, ispunjavaju uvjete za primanje makrofinancijske pomoći Unije.
- (7) Budući da se može očekivati da će drastično povećanje potreba partnera za vanjskim financiranjem znatno premašiti sredstva koja će osigurati MMF i ostale multilateralne institucije, makrofinancijska pomoć Unije partnerima u trenutačnim se iznimnim okolnostima smatra primjerenim odgovorom na zahtjeve partnera za potporu pri financijskoj stabilizaciji. Makrofinancijska pomoć Unije pridonijela bi gospodarskoj stabilizaciji nadopunjavajući sredstva stavljena na raspolaganje u okviru financijskog sporazuma s MMF-om.
- (8) Cilj makrofinancijske pomoći Unije trebao bi biti pružanje potpore ponovnom uspostavljanju održivog stanja vanjskog financiranja partnerâ, a time i pružanje potpore njihovom ponovnom gospodarskom i društvenom razvoju.
- (9) Iznos makrofinancijske pomoći Unije temelji se na preliminarnoj procjeni preostalih potreba svakog od partnera za vanjskim financiranjem te se pritom uzima u obzir sposobnost partnera da se financira vlastitim sredstvima, a pogotovo iz međunarodnih pričuva kojima raspolaže. Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi nadopunjavati programe i sredstva koja osiguravaju MMF i Svjetska banka. Pri određivanju iznosa pomoći u obzir se uzimaju i potreba osiguravanja pravedne raspodjele tereta između Unije i drugih donatora, kao i već postojeća upotreba drugih instrumenata Unije za vanjsko financiranje te dodana vrijednost sveukupnog angažmana Unije.
- (10) Komisija bi trebala osigurati pravnu i stvarnu usklađenost makrofinancijske pomoći Unije s ključnim načelima i ciljevima u različitim područjima vanjskog djelovanja, s mjerama poduzetima u tim područjima i s ostalim relevantnim politikama Unije.
- (11) Makrofinancijskom pomoći Unije trebalo bi podupirati vanjsku politiku Unije prema partnerima. Službe Komisije i Europska služba za vanjsko djelovanje trebale bi blisko surađivati tijekom cjelokupne operacije makrofinancijske pomoći kako bi osigurale usklađenost i dosljednost vanjske politike Unije.
- (12) Makrofinancijskom pomoći Unije trebalo bi podupirati posvećenost partnerâ vrijednostima koje dijele s Unijom, uključujući demokraciju, vladavinu prava, dobro upravljanje, poštovanje ljudskih prava, održivi razvoj i smanjenje siromaštva kao i predanost načelima otvorene, uređene i poštene trgovine.
- (13) Kao preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći Unije partneri bi trebali poštovati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te zajamčiti poštovanje ljudskih prava. Osim toga, posebni ciljevi makrofinancijske pomoći Unije trebali bi jačati učinkovitost, transparentnost i odgovornost sustava upravljanja javnim financijama partnerâ te promicati strukturne reforme usmjerene na potporu održivom i uključivom rastu i fiskalnu konsolidaciju. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje trebale bi redovito pratiti ispunjavanje preduvjeta i ostvarivanje tih ciljeva.

- (14) Kako bi se osigurala učinkovita zaštita financijskih interesa Unije u vezi s makrofinancijskom pomoći Unije, partneri bi trebali poduzeti odgovarajuće mjere za sprečavanje i borbu protiv prijevare, korupcije i drugih nepravilnosti u vezi s pomoći. Nadalje, trebalo bi predvidjeti da Komisija obavlja provjere, Revizorski sud provodi revizije i Ured europskog javnog tužitelja izvršava svoje nadležnosti.
- (15) Isplatom makrofinancijske pomoći Unije ne dovode se u pitanje ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća (kao proračunskog tijela Unije).
- (16) Iznosi rezervacija koji su potrebni za makrofinancijsku pomoć trebali bi biti usklađeni s proračunskim odobrenim sredstvima utvrđenima višegodišnjim financijskim okvirom.
- (17) Makrofinancijskom pomoći Unije trebala bi upravljati Komisija. Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu pratiti provedbu ove Odluke, Komisija bi ih trebala redovito obavješćivati o razvoju događaja u pogledu pomoći i dostavljati im relevantne dokumente.
- (18) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Odluke, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³.
- (19) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi podlijegati uvjetima ekonomske politike koje treba utvrditi u memorandumu o razumijevanju. Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta provedbe te radi učinkovitosti, Komisija bi trebala biti ovlaštena za pregovaranje o tim uvjetima s tijelima partnera uz nadzor odbora predstavnika država članica u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011. Na temelju te uredbe savjetodavni bi se postupak u pravilu trebao primjenjivati u svim slučajevima osim u onima koji su predviđeni u toj uredbi. S obzirom na mogući znatan učinak pomoći veće od 90 milijuna EUR, za operacije koje prelaze taj prag prikladno je primijeniti postupak ispitivanja. Uzimajući u obzir iznos makrofinancijske pomoći Unije namijenjen svakom partneru, postupak savjetovanja trebao bi se primjenjivati na donošenje memoranduma o razumijevanju s Crnom Gorom, a postupak ispitivanja trebao bi se primjenjivati na donošenje memoranduma o razumijevanju s drugim partnerima na koje se primjenjuje ova Odluka te na odgovarajući način na svako smanjenje, suspenziju ili ukidanje pomoći,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Unija Republici Albaniji, Bosni i Hercegovini, Gruziji, Hašemitskoj Kraljevini Jordanu, Kosovu, Republici Moldovi, Crnoj Gori, Republici Sjevernoj Makedoniji, Republici Tunisu i Ukrajini („partner/partneri”) stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć („makrofinancijska pomoć Unije”) u ukupnom iznosu od najviše 3 milijarde EUR radi potpore gospodarskoj stabilizaciji i opsežnim programima reforme partnerâ. Ta pomoć doprinosi pokrivanju hitnih potreba platne bilance partnerâ utvrđenih u programu koji podupire Međunarodno monetarni fond i stavlja se na raspolaganje u sljedećim iznosima:

³ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (a) 180 milijuna EUR za Republiku Albaniju;
 - (b) 250 milijuna EUR za Bosnu i Hercegovinu;
 - (c) 150 milijuna EUR za Gruziju;
 - (d) 200 milijuna EUR za Hašemitsku Kraljevinu Jordan;
 - (e) 100 milijuna EUR za Kosovo;
 - (f) 100 milijuna EUR za Republiku Moldovu;
 - (g) 60 milijuna EUR za Crnu Goru;
 - (h) 160 milijuna EUR za Republiku Sjevernu Makedoniju;
 - (i) 600 milijuna EUR za Republiku Tunis;
 - (j) 1,2 milijarde EUR za Ukrajinu.
2. Puni iznos makrofinancijske pomoći Unije stavit će se svakom partneru na raspolaganje u obliku zajmova. Komisija je ovlaštena u ime Unije pozajmiti potrebna sredstva na tržištima kapitala ili od financijskih institucija i dodijeliti ih predmetnom partneru u obliku zajma. Prosječno dospijeće zajma iznosi najviše 15 godina.
3. Isplatom makrofinancijske pomoći Unije upravlja Komisija u skladu sa sporazumima ili dogovorima postignutima između MMF-a i predmetnog partnera. Komisija redovito obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u vezi s makrofinancijskom pomoći Unije, uključujući isplate pomoći, i tim institucijama pravodobno dostavlja relevantne dokumente.
4. Makrofinancijska pomoć Unije stavlja se na raspolaganje na rok od 12 mjeseci, počevši od prvog dana nakon stupanja na snagu memoranduma o razumijevanju iz članka 3. stavka 1.
5. Ako se potrebe partnera za financiranjem tijekom razdoblja isplate makrofinancijske pomoći Unije znatno smanje u usporedbi s prvotnim predviđanjima, Komisija, postupajući u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2., smanjuje iznos pomoći ili pomoć suspendira ili ukida.

Članak 2.

1. Kao preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći Unije partner mora poštovati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te zajamčiti poštovanje ljudskih prava.
2. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje prate ispunjavanje tog preduvjeta tijekom cijelog trajanja makrofinancijske pomoći Unije.
3. Stavci 1. i 2. ovog članka primjenjuju se u skladu s Odlukom Vijeća 2010/427/EU⁴.

Članak 3.

1. Komisija, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2., dogovara uvjete s tijelima svakog partnera o jasno određenim uvjetima ekonomske politike i

⁴ Odluka Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje (SL L 201, 3.8.2010., str. 30.).

financijskim uvjetima, s naglaskom na strukturne reforme i dobre javne financije, koji su preduvjet za makrofinancijsku pomoć Unije, a ti uvjeti trebaju biti utvrđeni u memorandumu o razumijevanju („memorandum o razumijevanju”) u kojem se navodi rok za ispunjenje tih uvjeta. Uvjeti ekonomske politike i financijski uvjeti određeni u memorandumu o razumijevanju u skladu su sa sporazumima ili dogovorima iz članka 1. stavka 3., uključujući programe makroekonomske prilagodbe i strukturnih reformi koje partner provodi uz potporu MMF-a.

2. Cilj uvjeta iz stavka 1. posebno je jačanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustava upravljanja javnim financijama partnera, uključujući i u pogledu korištenja makrofinancijske pomoći Unije. Pri određivanju mjera politike također se na odgovarajući način uzimaju u obzir napredak u području uzajamnog otvaranja tržišta, razvoj uređene i poštene trgovine, kao i drugi prioriteti u kontekstu vanjske politike Unije. Komisija redovito prati napredak u postizanju tih ciljeva.
3. Detaljni financijski uvjeti makrofinancijske pomoći Unije utvrđuju se sporazumom o zajmu koji trebaju sklopiti Komisija i tijela svakog partnera zasebno.
4. Komisija redovito provjerava jesu li uvjeti iz članka 4. stavka 3. i dalje ispunjeni te jesu li ekonomske politike partnera usklađene s ciljevima makrofinancijske pomoći Unije. Komisija pritom blisko surađuje s MMF-om i Svjetskom bankom i, prema potrebi, s Europskim parlamentom i Vijećem.

Članak 4.

1. Podložno uvjetima iz stavka 3., Komisija stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć Unije u dva obroka zajma. Iznos svakog obroka utvrđuje se u memorandumu o razumijevanju iz članka 3.
2. Za iznose makrofinancijske pomoći Unije formiraju se, prema potrebi, rezervacije, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009⁵.
3. Komisija odlučuje o isplati obroka ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) preduvjet utvrđen u članku 2.;
 - (b) stalni zadovoljavajući rezultati provedbe nepreventivnog kreditnog aranžmana s MMF-om;
 - (c) zadovoljavajuća provedba uvjeta ekonomske politike i financijskih uvjeta dogovorenih u memorandumu o razumijevanju.Drugi se obrok u načelu isplaćuje najranije tri mjeseca nakon isplate prvog obroka.
4. Ako uvjeti iz stavka 3. prvog podstavka nisu ispunjeni, Komisija privremeno suspendira ili ukida isplatu makrofinancijske pomoći Unije. U tim slučajevima Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razlozima te suspenzije ili ukidanja.
5. Makrofinancijska pomoć Unije isplaćuje se središnjoj banci predmetnog partnera. Podložno odredbama koje se trebaju dogovoriti u memorandumu o razumijevanju, uključujući potvrdu preostalih potreba za proračunskim financiranjem, sredstva Unije mogu se prenijeti ministarstvu financija kao krajnjem korisniku.

⁵ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 od 25. svibnja 2009. o osnivanju Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja (SL L 145, 10.6.2009., str. 10.).

Članak 5.

1. Operacije uzimanja i davanja zajmova povezane s makrofinancijskom pomoći Unije izvršavaju se u eurima s istim datumom valute i ne smiju prouzročiti promjenu dospijeca za Uniju niti je izložiti bilo kakvom valutnom ili kamatnom riziku ili bilo kakvom drugom komercijalnom riziku.
2. Ako okolnosti to dopuštaju i ako to zatraži partner, Komisija može poduzeti potrebne korake kako bi osigurala da se u uvjete zajma uključi odredba o prijevremenoj otplati i da se odgovarajuća odredba uključi u uvjete operacije zaduživanja.
3. Ako okolnosti dopuštaju poboljšanje kamatnih stopa na zajam i ako partner to zatraži, Komisija može odlučiti refinancirati cijeli zajam ili dio svojeg prvotnog zajma ili može restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete. Operacije refinanciranja ili restrukturiranja provode se u skladu sa stavcima 1. i 4. i nemaju za posljedicu produženje dospijeca predmetnog zaduživanja ili povećanje iznosa nepodmirene glavnice na dan refinanciranja ili restrukturiranja.
4. Sve nastale troškove Unije, koji se odnose na operacije zaduživanja i kreditiranja u skladu s ovom Odlukom, snosi partner.
5. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u pogledu operacija iz stavaka 2. i 3.

Članak 6.

1. Makrofinancijska pomoć Unije provodi se u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
2. Makrofinancijska pomoć Unije provodi se u okviru izravnog upravljanja.
3. Sporazum o zajmu iz članka 3. stavka 3. sadržava odredbe kojima se:
 - (a) osigurava da partner redovito provjerava jesu li financijska sredstva odobrena iz proračuna Unije ispravno iskorištena, poduzima odgovarajuće mjere radi sprečavanja nepravilnosti i prijevара te, prema potrebi, poduzima pravne radnje radi osiguravanja povrata svih sredstava isplaćenih na temelju ove Odluke koja nisu ispravno upotrijebljena;
 - (b) osigurava zaštita financijskih interesa Unije, a ponajprije predviđanjem posebnih mjera u vezi sa sprečavanjem i suzbijanjem prijevара, korupcije i svih drugih nepravilnosti koje utječu na makrofinancijsku pomoć Unije, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95⁷, Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/96⁸, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i

⁶ Uredba (EU, Euratom) br. 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

⁷ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁸ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

Vijeća⁹ te, za one države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji u vezi s Uredom europskog javnog tužitelja, Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939¹⁰. U tu će svrhu Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) biti izričito ovlašten provoditi istrage, uključujući posebno provjere i inspekcije na terenu, uključujući digitalne forenzičke operacije i razgovore;

- (c) Komisiju ili njezine predstavnike izričito ovlašćuje za provedbu provjera, uključujući provjere i inspekcije na terenu;
 - (d) Komisiju i Revizorski sud izričito ovlašćuje za provođenje revizija tijekom i nakon razdoblja raspoloživosti makrofinancijske pomoći Unije, uključujući revizije dokumentacije te revizije na terenu, kao što su operativne procjene;
 - (e) osigurava da Unija ima pravo na prijevremenu otplatu zajma ako se utvrdi, u vezi s upravljanjem makrofinancijskom pomoći Unije, da je partner sudjelovao u bilo kakvoj prijevari ili korupciji ili bilo kakvoj drugoj nezakonitoj aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije;
 - (f) osigurava da sve troškove koji su nastali za Uniju u vezi s financijskom pomoći snosi partner.
4. Prije provedbe makrofinancijske pomoći Unije Komisija s pomoću operativne procjene ocjenjuje kvalitetu financijskih propisa partnera, administrativne postupke te mehanizme unutarnje i vanjske kontrole koji su relevantni za takvu pomoć.

Članak 7.

- 1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
- 2. Pri upućivanju na ovaj stavak, članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011 primjenjuje se na makrofinancijsku pomoć Unije Crnoj Gori, a članak 5. Uredbe (EU) No 182/2011 na makrofinancijsku pomoć Unije drugim partnerima na koje se odnosi ova Odluka.

Članak 8.

- 1. Komisija do 30. lipnja svake godine Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o provedbi ove Odluke u prethodnoj godini, zajedno s evaluacijom te provedbe. U izvješću se:
 - (a) ocjenjuje napredak u provedbi makrofinancijske pomoći Unije;
 - (b) procjenjuje gospodarsko stanje i izgledi partnerâ te napredak u provedbi mjera politike iz članka 3. stavka 1.;
 - (c) navodi poveznica između uvjeta ekonomske politike utvrđenih u memorandumu o razumijevanju, trenutačne gospodarske i fiskalne uspješnosti partnera te odluka Komisije o isplati obroka makrofinancijske pomoći Unije.

⁹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹⁰ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

2. Najkasnije dvije godine nakon isteka razdoblja raspoloživosti iz članka 1. stavka 4. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o *ex post* evaluaciji u kojem se procjenjuju rezultati i učinkovitost isplaćene makrofinancijske pomoći Unije te opseg u kojemu se njome doprinijelo ciljevima pomoći.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski učinak
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.3. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.4. *Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Makrofinancijska pomoć partnerima u procesu proširenja i partnerima u susjedstva u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB¹¹

Područje politike: Ekonomska i monetarna politika

Aktivnost: Međunarodna ekonomska i monetarna politika

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

☒ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**¹²

☒ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

„Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja: promicanje napretka izvan EU”

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Posebni cilj br.

„Promicanje napretka izvan EU”

Odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Aktivnosti povezane s Glavnom upravom ECFIN odnose se na:

(a) potporu makrofinancijskoj stabilnosti i promicanje reformi za poticanje rasta izvan EU-a, među ostalim redovitim gospodarskim dijalozima s ključnim partnerima i pružanjem makrofinancijske pomoći; te

(b) potporu procesu proširenja i provedbi EU-ove politike proširenja i politike susjedstva te drugim prioritetima EU-a u pogledu partnera provođenjem ekonomske analize te ocjenjivanjem politika i savjetovanjem.

¹¹ ABM: Activity-Based Management (upravljanje na temelju aktivnosti) – ABB: Activity-Based Budgeting (priprema proračuna na temelju aktivnosti).

¹² Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti učinke koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljne korisnike/skupine.

- Doprinos pokrivanju potreba partnera za vanjskim financiranjem u kontekstu znatnog pogoršanja njihove platne bilance do kojeg je dovela trenutačna kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19.
- Ublažavanje potrebe partnera za proračunskim financiranjem.
- Podupiranje napora fiskalne konsolidacije i vanjske stabilizacije u kontekstu predviđenog programa MMF-a.
- Podupiranje strukturnih reformi namijenjenih poboljšanju ukupnog makroekonomskog upravljanja, jačanju gospodarskog upravljanja i transparentnosti te poboljšanju uvjeta za održivi rast.

1.4.4. Pokazatelji rezultata i učinka

Navesti pokazatelje koji omogućuju praćenje provedbe prijedloga/inicijative.

Tijela partnera bit će obvezna redovito izvješćivati službe Komisije o nizu gospodarskih pokazatelja i dostaviti sveobuhvatno izvješće o poštovanju dogovorenih uvjeta politike prije isplate obroka pomoći.

Službe Komisije nastaviti će nadzirati upravljanje javnim financijama nakon operativne procjene financijskih kanala i administrativnih postupaka partnera, prema potrebi. Delegacija EU-a u partnerima uz to će redovito izvješćivati o pitanjima koja se odnose na praćenje pomoći. Službe Komisije ostat će u bliskom kontaktu s MMF-om i Svjetskom bankom kako bi mogle iskoristi saznanja iz njihovih tekućih aktivnosti u predmetnom partneru.

Prijedlogom zakonodavne odluke predviđeno je i da se Vijeću i Europskom parlamentu podnosi godišnje izvješće koje sadržava ocjenu provedbe operacije. Nezavisna *ex post* evaluacija pomoći provest će se u roku od dvije godine nakon isteka razdoblja provedbe.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti

Isplata pomoći ovisit će o ispunjenju političkih preduvjeta i zadovoljavajućim rezultatima provedbe financijskog aranžmana između partnera i MMF-a. Osim toga, Komisija će s tijelima partnera dogovoriti posebne uvjete povezane s politikom, navedene u memorandumu o razumijevanju.

Isplata pomoći planirana je u dva obroka zajma. Isplata prvog obroka predviđena je sredinom 2020. Drugi obrok mogao bi biti isplaćen u četvrtom tromjesečju 2020. ili u prvoj polovini 2021., pod uvjetom da se mjere politike povezane sa svakim obrokom pravodobno provedu.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a

Instrument makrofinancijske pomoći instrument je koji se temelji na politici i usmjeren je na ublažavanje kratkoročnih i srednjoročnih potreba za vanjskim financiranjem. U kontekstu sadašnje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 makrofinancijska pomoć omogućit će tijelima manevarski prostor za donošenje ekonomske politike kako bi mogla pokrenuti učinkovit gospodarski odgovor na krizu. Pomaganjem partneru da prevlada gospodarske poteškoće pojačane krizom

uzrokovanom pandemijom bolesti COVID-19, predložena makrofinancijska pomoć pridonijet će promicanju makroekonomske i političke stabilnosti partnera. Makrofinancijska pomoć bit će dopuna sredstvima koja osiguravaju međunarodne financijske institucije, bilateralni donatori i druge financijske institucije EU-a. Na taj će način pridonijeti ukupnoj djelotvornosti financijske potpore koju pruža međunarodna zajednica te druge financijske pomoći EU-a, uključujući operacije proračunske potpore.

Pored financijskog utjecaja makrofinancijske pomoći, predloženim programom ojačat će se i predanost vlada reformama te njihove težnje za ostvarivanjem bližih odnosa s EU-om. To će se, među ostalim, ostvariti odgovarajućim uvjetima za isplatu pomoći. U širem kontekstu programom će se pokazati da je EU spreman pomoći partnerima u razdoblju gospodarskih poteškoća.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Operacije makrofinancijske pomoći partnerima podliježu *ex post* evaluaciji. U do sada provedenim evaluacijama (za dovršene operacije makrofinancijske pomoći) zaključeno je da operacije makrofinancijske pomoći doista pridonose poboljšanju vanjske održivosti, makroekonomskoj stabilnosti i provedbi strukturnih reformi u partneru koji prima pomoć, iako ponekad skromno i neizravno. U većini slučajeva operacije makrofinancijske pomoći imale su pozitivan učinak na platnu bilancu partnera i pomogle su smanjiti proračunska ograničenja. Dovele su i do nešto većeg gospodarskog rasta.

1.5.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

EU je među glavnim donatorima zemljama zapadnog Balkana i južnog i istočnog susjedstva te podupire njihove gospodarske, strukturne i institucijske reforme i civilno društvo. U tom kontekstu, makrofinancijska pomoć nadopunjuje druga vanjska djelovanja ili instrumente EU-a koji se koriste za potporu partnerima. Makrofinancijska pomoć usklađena je i s okvirom za jedinstvenu potporu u kojem su definirana područja na koja je usmjerena bilateralna pomoć u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo i Instrumenta pretpristupne pomoći za razdoblje 2014.–2020.

Ključna dodana vrijednost makrofinancijske pomoći u usporedbi s drugim instrumentima EU-a bila bi pomoć pri stvaranju stabilnog makroekonomskog okvira, među ostalim promicanjem održive platne bilance i stanja proračuna, te odgovarajućeg okvira za nastavak strukturnih reformi. Makrofinancijska pomoć ne pruža redovitu financijsku potporu i prekida se čim partner ponovno uspostavi održivo stanje vanjskog financiranja.

Osim toga, makrofinancijska pomoć nadopunjivala bi planirane intervencije međunarodne zajednice, posebno programe za prilagodbu i reforme koje podupiru MMF i Svjetska banka.

1.6. Trajanje i financijski učinak

X Prijedlog/inicijativa **ograničenog trajanja**

- ☐ prijedlog/inicijativa na snazi od lipnja 2020. do svibnja 2021.
- ☐ financijski učinak od 2022. do 2023.

☐ Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja¹³

X Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- ☐ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☐ tijelima iz članaka 208. i 209. Financijske uredbe;
- ☐ tijelima javnog prava;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

--

¹³

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Djelovanja koja će se financirati u okviru ove Odluke provest će se pod izravnim upravljanjem Komisije iz sjedišta i uz potporu delegacija Unije.

Pomoć je makroekonomske prirode i njezin je oblik u skladu s ekonomskim programom koji podupire MMF. Službe Komisije pratit će djelovanje na temelju napretka u provedbi aranžmana MMF-a te napretka u provedbi posebnih mjera reforme koje će se dogovoriti s tijelima partnera u memorandumu o razumijevanju, pri čemu će učestalost praćenja ovisiti o broju obroka (vidjeti i točku 1.4.4.).

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizici

U pogledu predloženih operacija makrofinancijske pomoći postoje fiducijarni rizici, rizici povezani s provedbom politike te opći politički rizici.

Postoji rizik od prijevare pri upotrebi makrofinancijske pomoći. Budući da makrofinancijska pomoć nije namijenjena određenim troškovima (za razliku od financiranja projekata, na primjer), taj se rizik odnosi na čimbenike kao što su opća kvaliteta sustava upravljanja u središnjoj banci partnera i ministarstvu financija, administrativni postupci, kontrolne i nadzorne funkcije, sigurnost informacijskih sustava i primjerenost unutarnje i vanjske revizije.

Drugi rizik proizlazi iz pretpostavke da partner neće moći ispuniti financijske obveze prema EU-u po predloženim zajmovima makroekonomske pomoći (rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza ili kreditni rizik), primjerice zbog značajnog dodatnog pogoršanja platne bilance i fiskalnog položaja zemlje.

2.2.2. Informacije o uspostavljenom sustavu unutarnje kontrole

Makrofinancijska pomoć podliježe postupcima provjere, kontrole i revizije, za čiju su provedbu nadležni Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF), i Europski revizorski sud, kako je predviđeno člankom 129. Financijske uredbe.

Ex-ante: Ocjena sustava upravljanja i kontrole u partnerima koju provodi Komisija. Za svakog partnera Komisija prema potrebi provodi *ex ante* operativnu procjenu financijskih kanala i područja kontrole uz tehničku podršku savjetnika. Provodi se analiza računovodstvenih postupaka, razdvajanje dužnosti i unutarnja/vanjska revizija Središnje banke i Ministarstva financija kako bi se osigurala razumna razina sigurnosti u pogledu dobrog financijskog upravljanja. Ako se utvrde slabosti, one se pretvaraju u uvjete koje je potrebno zadovoljiti prije isplate pomoći. Prema potrebi se uspostavljaju posebni aranžmani za plaćanja (npr. namjenski računi).

Tijekom provedbe: Komisija provjerava periodične izjave partnera. Plaćanje podliježe (1) praćenju provedbe dogovorenih uvjeta koje provodi osoblje GU-a ECFIN u bliskoj suradnji s delegacijama EU-a i vanjskim dionicima kao što je MMF te (2) uobičajenom postupku kontrole predviđenom financijskim postupkom (model 2) koji se koristi u GU-u ECFIN, uključujući provjeru ispunjavanja uvjeta povezanih s isplatom navedene pomoći koju provodi financijska jedinica. Isplata u okviru operacija makrofinancijske pomoći može biti predmet dodatnih neovisnih *ex post*

(dokumentacijskih i/ili terenskih) provjera koje provode službenici tima za *ex post* kontrole GU-a. Takve provjere mogu se pokrenuti i na zahtjev nadležnog dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja. Prekidi i suspenzije plaćanja, financijski ispravci (koje provodi Komisija) i povrati mogu se provoditi tamo gdje je to potrebno (dosad se to nije dogodilo) i izričito su predviđeni u sporazumima o financiranju s partnerima.

2.2.3. Procjena troškova i koristi kontrola i ocjena očekivane razine rizika od pogreške

Zahvaljujući postojećim kontrolnim sustavima, kao što su *ex ante* operativne procjene ili *ex post* ocjene, stvarna stopa pogreške za isplate mikrofinancijske pomoći iznosila je 0 %. Nisu poznati slučajevi prijevare, korupcije ili nezakonitih radnji. Operacije makrofinancijske pomoći imaju jasnu logiku intervencije, koja omogućuje Komisiji da procijeni njihov utjecaj. Kontrole omogućuju potvrdu u pogledu osiguravanja i postizanja ciljeva i prioriteta politike.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navedi postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu.

Kako bi se smanjili rizici od prijevара pri upotrebi sredstava, poduzeto je i poduzet će se više mjera.

Prvo, ugovor o zajmu sadržavat će niz odredbi o inspekcijama, sprečavanju prijevара, revizijama i povratu sredstava u slučaju prijevара ili korupcije. Uz to je predviđeno da će se pomoć dodjeljivati pod posebnim uvjetima politike, uključujući u području upravljanja javnim financijama, s ciljem jačanja učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti. Osim toga, pomoć će se uplaćivati na poseban račun otvoren u Središnjoj banci partnera.

Nadalje, službe Komisije će u skladu sa zahtjevima Financijske uredbe prema potrebi provesti operativnu procjenu financijskog i administrativnog okruženja partnera kako bi utvrdile jesu li u uspostavljenim postupcima za upravljanje programima pomoći, uključujući makrofinancijsku pomoć, osigurana primjerena jamstva. Procjenom će se obuhvatiti područja kao što su izrada i izvršenje proračuna, unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru, unutarnja i vanjska revizija, javna nabava, upravljanje gotovinom i javnim dugom te neovisnost središnje banke. Delegacije EU-a u predmetnom partneru nastavit će budno motriti kretanja u tom području. Komisija koristi i oblike proračunske potpore kako bi predmetnim partnerima pomogla da poboljšaju svoje sustave upravljanja javnim financijama, a te napore snažno podupiru i drugi donatori.

Naposljetku, pomoć podliježe postupcima provjere, kontrole i revizije za čiju su provedbu nadležni Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF), i Europski revizorski sud, kako je predviđeno člankom 129. Financijske uredbe

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira 2014.–2020.	Proračunska linija	Vrsta administrativnih rashoda	Doprinos			
		Dif./nedif. ¹⁴	zemalja EFTA-e ¹⁵	zemalja kandidatkinja ¹⁶	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (a) Financijske uredbe
4	01 03 02 Makrofinancijska pomoć	Dif.	NE	NE	NE	NE
4	01 03 06 Izdvajanje rezervacija Jamstvenog fonda	Nedif.	NE	NE	NE	NE

- 01 03 06 – Prema Komisijinu prijedlogu, za rezervacije Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja izdvajati će se sredstva u skladu s Uredbom o jamstvenom fondu br. 480/2009, iz proračunske linije 01 03 06 („Izdvajanje rezervacija Jamstvenog fonda”) u iznosu od 9 % ukupnih nepodmirenih obveza. Iznos rezervacija izračunava se na početku godine „n” kao razlika između ciljnog iznosa i neto aktive Fonda na kraju godine „n–1”. Iznos rezervacija unosi se u godinu „n” u nacrt proračuna za godinu „n+1”, a stvarno se plaća odjednom na početku godine „n+1” iz proračunske linije „Izdvajanje rezervacija Jamstvenog fonda” (proračunska linija 01 03 06). Kao rezultat toga, 9 % stvarno isplaćenog iznosa uzet će se u obzir unutar ciljnog iznosa na kraju godine „n–1” za izračun iznosa rezervacija Fonda.
- Napomena: VFO za razdoblje 2021.–2027. sadržavat će novu proračunsku nomenklaturu koja još nije donesena. Stoga će se utjecaj na proračun odraziti u novim proračunskim linijama.

¹⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

¹⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

¹⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	4	EU kao globalni partner
---	---	-------------------------

GU: ECFIN			2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje							
Proračunska linija 01 03 06 Izdvajanje rezervacija Jamstvenog fonda	Obveze	(1)			270,0		270,0
	Plaćanja	(2)			270,0		270,0
Proračunska linija 01 03 02 Makrofinancijska pomoć (operativna procjena i <i>ex post</i> evaluacija)	Obveze	(3a)	0,350			0,450	0,800
	Plaćanja	(4a)	0,350			0,450	0,800
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ¹⁷			–	–	–	–	
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4 višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=1+3	0,350		270,0	0,450	270,8
	Plaćanja	=2+4	0,350		270,0	0,450	270,8

¹⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	5	„Administrativni rashodi”
--	----------	---------------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
GU: ECFIN						
• Ljudski resursi		1,614	–	0,007	0,009	1,630
• Ostali administrativni rashodi		0,240	–	–	–	0,240
UKUPNO GU ECFIN	Odobrena sredstva	1,854	–	0,007	0,009	1,870

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 5 višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)					
---	-----------------------------------	--	--	--	--	--

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 – 5 višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	2,204		270,007	0,459	272,670
	Plaćanja	2,204		270,007	0,459	272,670

3.2.2. Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			2020.		2021.		2022.		2023.		UKUPNO		
	REZULTATI												
	Vrsta ¹⁸	P r o s j e č n i t r o š a k	Ne	Troša k	Ne	Troša k	Ne	Troša k	Ne	Troša k	Ukup ni broj	Ukupni trošak	
POSEBNI CILJ br. 1 ¹⁹ ...													
– Rezultat	Operativna procjena		5	0,350									
– Rezultat	Izdvajanje rezervacija Jamstvenog fonda						1	270,0					
– Rezultat	Ex post evaluacija								3	0,450			
Međuzbroj za posebni cilj br. 1													

¹⁸ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

¹⁹ Na način opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

UKUPNI TROŠAK		0,350				270,0		0,450		270,8
----------------------	--	-------	--	--	--	-------	--	-------	--	--------------

3.2.3. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva

3.2.3.1. Sažetak

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira					
Ljudski resursi	1,614	–	0,007	0,009	1,630
Ostali administrativni rashodi	0,240	–	–	–	0,240
Međubroj za NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira	1,854	–	0,007	0,009	1,870

Izvan NASLOVA 5²⁰ višegodišnjeg financijskog okvira					
Ljudski resursi					
Ostali administrativni rashodi					
Međubroj izvan NASLOVA 5 višegodišnjeg financijskog okvira					

UKUPNO					
---------------	--	--	--	--	--

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

²⁰ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2020.	2021.	2022.	2023.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
XX 01 01 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	7,5		0,03	0,04
XX 01 01 02 (delegacije)				
XX 01 05 01 (neizravno istraživanje)				
10 01 05 01 (izravno istraživanje)				
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)²¹				
XX 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	5,75		0,03	0,03
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)				
XX 01 04 yy²²	– u sjedištima			
	– u delegacijama			
XX 01 05 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)				
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)				
Ostale proračunske linije (navesti)				
UKUPNO	13,25		0,06	0,07

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	ECFIN, direktor Uprave D: Nadzire i upravlja operacijom, održava vezu s Vijećem i Parlamentom u postupku donošenja Odluke i odobrenja memoranduma o razumijevanju, s tijelima korisnika pregovara o memorandumu o razumijevanju, analizira izvješća, predvodi misije i ocjenjuje napredak pri ispunjavanju uvjeta. ECFIN, načelnik odjela/zamjenik načelnika odjela Uprave D: Pomaže direktoru pri upravljanju operacijom, održava vezu s Vijećem i Parlamentom u postupku donošenja Odluke i odobrenja memoranduma o razumijevanju, s tijelima korisnika pregovara o memorandumu o razumijevanju i (zajedno s Upravom L) sporazumu o zajmu, analizira izvješća i ocjenjuje napredak pri ispunjavanju uvjeta. Ekonomisti ECFIN-a, Sektor makrofinancijske pomoći (Uprava D): Pripremaju Odluku i memorandum o razumijevanju, održavaju vezu s tijelima i međunarodnim financijskim institucijama, provode misije preispitivanja, pripremaju izvješća službi Komisije i postupke Komisije u vezi s upravljanjem pomoći, održavaju vezu s vanjskim stručnjacima za potrebe operativne procjene i <i>ex post</i> evaluacije. BUDG, Uprava E (odjeli E1, E2 i E3 pod nadzorom direktora): Pripremaju sporazum o zajmu, o njemu pregovaraju s tijelima korisnika i dostavljaju ga na odobrenje nadležnim službama Komisije te objema stranama na potpis. Prate stupanje na snagu
---------------------------------	---

²¹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

²² U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

	sporazuma o zajmu. Pripremaju odluke Komisije o transakcijama zaduživanja, prate podnošenje zahtjeva za dodjelu sredstava, odabiru banke, pripremaju i izvršavaju financijske transakcije te isplaćuju sredstva korisniku. Administrativno prate otplatu zajmova. Pripremaju odgovarajuća izvješća o tim aktivnostima.
Vanjsko osoblje	

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

- ☒ Prijedlog/inicijativa u skladu je s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.
- ☐ Prijedlog/inicijativa dovodi do reprogramiranja relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti odgovarajuće proračunske linije i iznose.

- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta fleksibilnosti ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti što je potrebno te navesti odgovarajuće naslove i proračunske linije i iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

- ☒ Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
- ☐ na vlastita sredstva
- ☐ na razne prihode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ²³					
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)	
Članak								

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Navesti metodu izračuna učinka na prihode.

--

²³ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani za 25 % na ime troškova naplate.